

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/68266,Rozpoczecie-kolejnego-etapu-etap-prac-poszukiwawczych-w-kwaterze-wieziennej-przy.html>
19.04.2024, 03:56

Rozpoczęcie kolejnego etapu prac poszukiwawczych w kwaterze więziennej przy ul. Kcyńskiej w Bydgoszczy - 20 marca 2019

20 marca rozpoczął się kolejny etap prac poszukiwawczych w kwaterze więziennej przy ul. Kcyńskiej w Bydgoszczy. W drugim dniu prac ziemnych archeolodzy odnaleźli szczątki ludzkie.

Mogą one należeć do trzech dezerterów ludowego WP: Józefa Krzymowskiego „Kowala”, Czesława Łukaszewicza „Grama” i Józefa Bortkiewicza „Wigóry”. Cała trójka została aresztowana pod zarzutem przynależności do „bandy terrorystycznej AK” i na mocy Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu rozstrzelana w bydgoskim więzieniu 17 czerwca 1946 r. Członkowie tej grupy pochodzili z kresów wschodnich i planowali prowadzić życie partyzanckie aż „do zmiany rządu”. Ukrywali się na terenie powiatów rypińskiego i wąbrzeskiego. Odnalezione na cmentarzu przez archeologów szczątki podane zostaną do badań genetycznym. Ich rodziny przekazały już materiał porównawczy.

Prace archeologiczne potrwać w Bydgoszczy do 29 marca. W tym tygodniu archeolodzy wraz z wolontariuszami będą jeszcze szukać ośmioosobowej mogiły członków oddziału poakowskiego kpt. Leona Mellera „Jędrusia”, straconych 4 września 1946 r. Przypomnijmy, że grupa „Jędrusia” liczyła ok. 35 członków, z których trzynastu w procesie pokazowym skazano na karę śmierci, a dziewięciu ostatecznie rozstrzelano. Oddział „Jędrusia” działał w powiecie wyrzyskim przez niespełna miesiąc. Tak surowe wyroki wobec członków tej grupy

miały na celu zastraszenie ludności wiejskiej, która sprzyjała podziemiu niepodległościowemu. Były też pewną formą zemsty za wcześniejsze rozbiście więzienia w Wyrzysku w maju 1946 r., w którym prawdopodobnie brał udział kpt. „Jędrus”.